

AZ INDULÁSTÓL A HAZATÉRÉSIG

Lk 15, 11—32

A tékozló fiú életregényének három fejezete van: az eltávozás, a tékozlás és a hazatérés. A történetnek három fő szereplője: az apa, az elsőszülött gyermek és a tékozló fiú. Névtelenek, az evangélium mellőzi megnevezésüket.

A családban megszokott körülmények között zavartalanul folyt az élet. Észre sem vették, hogy múlnak az évek, s a munka, az egyhangúság malmában, a szívekben titkolt vágyak születnek, remények fészülnek, lelki robbanások készülnek.

Az apa, mindennapi elfoglaltságában elfeledkezett fiai neveléséről, lelki életük ápolásáról. Csak akkor döbbsent rá, hogy milyen óriási, szinte áthidalhatatlan úr keletkezett közöttte és kisebbik fia között, amikor az előállt, jussát követelte és távozási szándékát bejelentette. A fiú elhatározása változhatatlan volt. Az apa érezte, hogy hiábavaló minden érvelés, marasztalás. Talán ha élt volna az édesanyja, nem történt volna meg ez a szakadás, apától, testvértől, szülőföldtől.

A fiú magabiztosan vállalta az önálló élet terhét, felkészületlenül, terv nélkül és céltalanul. Elhatározását könnyűvé tette a vagyoni részesnek átadott része, de őt könnyelművé tette. Búcsú nélkül távozott.

Az eltávozott fiúnak sorsa ismeretes: pénzzel megszerzett barátság, gondtalansággal elszórt apai hagyatéknak nyomán hízélgés, zajos ünnepeltetés, képrutató ragaszkodás, könnyelmű, felelőtlen élet. Még az is jólésetett neki, ha mások csodálták, vagy irigyelték. Nem vette észre, hogy a baráti társaság érdek-emberei a hagyatéknak apadásával idegenednek el tőle. A barátok, a hízélgők, a vélt pártfogók, mind elmennek, és a tékozló fiú egyedül marad.

A városok zajában, az ünnepeltetésben, a megvásárolt hódolatban elfelejtette régi otthonát, édesapját és testvérét.

Az édesapa nem hallott hírt fiáról. Elveszettnek hitte, de mégis reménykedett, hogy egyszer hazajön. Ezért titkon, de várta szüntelenül. Sok álmatlan éjszakán elképzelte, hogy ha haza jönne egyszer, mindent megbocsátana, mert egy szülőnek sohasem lehet és nincs rossz gyermeke. Nyári estéken, amikor elcsendesült minden, kiállt a kapuba, s messze nézett, lelkében könnyek, gondolatok fakadtak, a hazahívás és hazavárás messzire küldött üzenete: Gyere vissza édes fiam, adj fogyó életnek célt.

A szülői féltés, az elhanyagolt nevelés jóvátétele, a gyermek jövőjével szembeni apai mély aggodalom szötte tovább a várakozás türelmetlen, de sohase lankadó reményét.

Évek teltek el. A szégyen, a megalázottság, a nélkülözés és szolgai sors megpróbáltatásain keresztül, lassan érlelődött a fiú lelkében a hazatérés gondolata. Döntő elhatározását még akadályozta, nem a dac, mert az már összetört a szenvedés perzselő tűzében; nem a ráncoktól, lelki sebekből való szégyen, hiszen az már régi fájdalom volt számára; nem a mélyre süllyedés tudata tartotta vissza, hiszen ő már a megalázottság gyermeke. Nem a bocsánatkérésből való félelem állította meg lépéseit.

Minden hazatérésnek, még a végsőnek is, csak a kezdete, az első lépés megtétele nehéz, s ez is csak akkor következik be, amikor a lélek állapota megérett az indulásra. Amikor minden kötelék, amely a bűnös múlthoz, a könnyelmű tékozláshoz, legjobbak énünk, istenfiúságunk feladásához vezetett, végleg elszakad, és belső parancsá válik a hazatérés elhatározása egy jobb, tisztább élet hajnalhasadása. A hazatérés vallásos élménnyé akkor válik, amikor árbochoz kötött Odisszeusként szabadulni próbálunk, és végleg megszabadulunk bűneink kötelékiből, mert vár, szólít egy felsőbbrendű világ jézusi szava, s indulni kell más úton az atyai ház felé.

A tékozló fiú ideje is elérkezett. Útra kelt. Lábaikat felsebezte a görgy, szívét a tövis, útját állta a bogáncs, rémítette az éjszaka csendje, a viharok, mert a visszatérés útja mindig nehezebb, mint a távozásé. De ő ment szakadatlanul tovább apát, otthont, bocsánatot nyerni. „Apja már messziről meglátta őt, megszánta, eléje futott, nyakába borult és megcsókolta,“ mert minden atya, az örökkévaló is, elébe jön megtérő gyermekeinek és átöleli, segít, hogy egészen közel kerüljünk hozzá s az ő országába legyen otthonunk.

Még jóformán haza sem érkezett és a nagyobbik fiú, vele szembeni méltatlan eljárásnak látta az apa kitáruló szeretetét. Úgy érezte, hogy ő, aki annyiszor várta, nem kapta meg kitartó hűségének jutalmát. Hányszor zúgolódunk mi is, hogy háttérbe szorulunk s nem kapjuk meg kitartásunkért a megfelelő jutalmat. Az apa így szólt: „Te mindig velem vagy és mindenem a tiéd.“ „A te testvéred elveszett és megtaláltatott.“ Mintha Jézus szeretetet árasztó szavait mondta volna: „Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek.“ (Lk 5, 31).

Ezelőtt 5 esztendővel a leningrádi Ermitázs-múzeumban lenyűgözötten álltam meg Rembrandtnak „A tékozló fiú“ című festménye előtt. A vágyak vándorát ábrázolja, amint megtérve úttalan útjairól, végtelen csatangolásaiból, bűnbánóan, reszkető szívvel, de ugyanakkor lelkének felujjongó diadalával odaborul atyja elé, hogy elnyerje bocsánatát. A hazatérés mozdulata, mindenki számára öröm, mert a szeretethez való érkezésnél nagyobb örömet nem lehet elképzelni.

A bennünk dúló viharok, tévelygéseink, kétségeink, könnyelmű tékozlásaink után jólesik hazatérnünk, Istenhez menekülnünk, a szeretet forrásához. Mert bármilyen messziről érkezünk is, Isten szeretetével befogad, megvigasztal és megáld, mint hazatért gyermekeit. Ámen.

SIMÉN DOMOKOS

KINEK A FIAI VAGYTOK?

Mt 5, 9

A Hegyibeszéd felolvasott szavai nem annyira emberségünkre, mint inkább minősítésünkre nehezeden hangsúlyukkal. Születésünkkel Isten az emberiség nagy családjába hívott el, hogy neki gyermekei, egymásnak testvérei legyünk. A földi lét ajándékaival táplált, szélesen terített, gazdag asztala mellett. Addig növekednek bennünk az esztendők, míg lassan megfogyatkozik bennünk a földi lét. Isten azonban önzetlen gondviselésével nemcsak életünkön át szeret végig, hanem azon túl is.